

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Спеціалізований туризм (Інклюзивний)»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс
Освітня програма/спеціалізація	для всіх освітніх програм
Спеціальність	для всіх спеціальностей
Галузь знань	для всіх галузей знань
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тараненко Олександр Олександрович

к.е.н.

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-095-73-18-770
Електронна адреса	oltar23@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни є вивчення особливостей організації даного виду рекреаційного, реабілітаційно-соціального туризму, розрахованого на людей з обмеженими фізичними можливостями, особливими потребами.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Базові знання	Наявність широких знань з туризмознавства.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02); ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися (ПР08); організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки (ПР09); 	<ul style="list-style-type: none"> здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (К04); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (К06); навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (К08); вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми (К09); здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління (К18); розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного (К20); розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) (ПР10); виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання (ПР20); приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПР21). 	суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем (К22).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи інклюзивного туризму		
Тема 1. Сутність та перспективи соціальної інклюзії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз моделей інвалідності.
Тема 2. Концептуальні основи інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз термінів у сфері інклюзивного туризму в українській та іноземній літературі.
Тема 3. Законодавчо-правові аспекти регулювання інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте обов'язки та повноваження органів державної влади у сфері регулювання інклюзивного туризму.
Тема 4. Державне регулювання розвитку інклюзивного туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз державної політики розвитку інклюзивного туризму у різних країнах світу.
Модуль 2. Практичні аспекти організації інклюзивного туризму		
Тема 5. Ресурсне та інфраструктурне забезпечення інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз інфраструктурного забезпечення інклюзивного туризму в Україні та інших країнах світу.
Тема 6. Технологія розробки, організації та проведення інклюзивних турів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте особливості організації інклюзивних турів порівняно із іншими видами туризму.
Тема 7. Адаптація організації різних видів туризму до потреб людей з обмеженими можливостями.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте проблеми та перспективи розвитку адаптації різних видів туризму до потреб людей з обмеженими можливостями в Україні.
Тема 8. Світовий та вітчизняний досвід розвитку інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте проблеми та перспективи розвитку інклюзивного туризму в Україні.

Інформаційні джерела

- Декларація ООН про права інвалідів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_117.
- Барна Н. В. Інклюзивно-реабілітаційний туризм : посіб. [Електронний ресурс] / Н. В. Барна, А. В. Коротеєва. – К., 2020. – 124 с. – Режим доступу: http://zelena.org.ua/sites/default/files/posibnyk_inklyuzyvnyu_turyzm.pdf
- Безугла Л. С. Інклюзивний туризм: європейський досвід / Л. С. Безугла, Т. В. Герасименко, У. Я. Андрусів // Український журнал прикладної економіки та техніки. – 2023. – Том 8. – № 3. – С. 293–297.

4. Безугла Л. Проблеми та перспективи розвитку інклюзивного туризму в Україні та Європі [Електронний ресурс] / Л. Безугла, Т. Куваєва, Т. Герасименко // Економіка та суспільство. – 2022. – № 43. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1698/1633>.
5. Богдан Н. М. Дослідження проблем розвитку інклюзивного туризму: туристська інфраструктура і доступність готельних послуг / Н. М. Богдан, А. С. Соколенко, О. А. Москаленко // Приазовський економічний вісник. – 2018. – № 5. – С. 280–287.
6. Влащенко Н. М. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури для потреб інклюзивного туризму / Н. М. Влащенко // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2018. – № 9. – С.122-126.
7. Данчевська І. Інклюзивний туризм: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні / І. Данчевська, Т. Калайтан // Development Service Industry Management. – 2024. – № 2. – С. 96–104.
8. Кравченко О. Інклюзивний туризм в умовах закладу освіти: принципи, функції, напрями та види / О. Кравченко // Ввічливість. Humanitas. – 2022. – № 1. – С. 42-49.
9. Кравченко О. О. Інклюзивний туризм : підручник / О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. – Умань : ЦП Компрінт, 2022. – 280 с.
10. Малярчук Н. Г. Створення інклюзивного музейного середовища як важлива складова забезпечення прав уразливих груп населення / Н. Г. Малярчук, А. О. Клягіна // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Соціально-гуманітарні науки та публічне адміністрування. – 2023. – № 10. – С. 58-64.
11. Матвійчук Л. Ю. Формування доступного середовища інклюзивного туризму / Л. Ю. Матвійчук, Л. М. Чепурда // Економічний форум. – 2020. – № 1 (2). – С. 74-80.
12. Резніченко І. Г. Інклюзивний туризм : навч.-метод. посіб. / І. Г. Резніченко. – Умань : Візаві, 2023. – 204 с.
13. Роговська О. Інклюзивний туризм як засіб соціальної реабілітації осіб з інвалідністю / О. Роговська, К. Царьок // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Соціально-гуманітарні науки та публічне адміністрування. – 2024. – Т.1. – № 12. – С. 397-412.
14. Тараненко О. О. Кон'юнктура туристичного ринку України: тенденції та перспективи / О. О. Тараненко, Н. М. Карпенко, С. М. Андрієнко, А. А. Мороз, В. В. Соболев // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2025. – № 3 (117). – С. 83-88.
15. Труніна І. М. Стан міжнародного туризму для осіб з інвалідністю в Україні / І. М. Труніна, Ю. Р. Сосновська // Modern Economics. – 2019. – № 15. – С. 191-195.
16. Язіна В. Аналіз системи забезпечення інклюзивних рекреаційних послуг: проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / В. Язіна, С. Острянин, А. Завадська // Економіка та суспільство. – 2024. – Вип. 66. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4586>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannayavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultat-iv-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentyji-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
- **Безпека освітнього середовища:**
- Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (7 балів); захист домашнього завдання (9 балів); обговорення матеріалу занять (9 балів); виконання навчальних завдань (9 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 балів); поточна модульна робота (4,5 балів)	46,5
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (11 балів); обговорення матеріалу занять (11 балів); виконання навчальних завдань (11 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 балів); поточна модульна робота (4,5 балів)	53,5
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни